

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Martini Lvtheri Piae Ac Doctae Operationes In Dvas Psalmorum Decades

Luther, Martin

Basileae

VD16 L 5540

Vt Quid domine recessisti longe, despicias in oportunitatibus in tribulatione?

urn:nbn:de:hbz:466:1-37005

Idea impij. **V**T QUID domine recessisti longe, despicias in oportunitatibus in tribulatione?

Hic psalmus natura impij rñ describit. NON EST psalmus (meo iudicio) qui impiorum ingenium, mores, opes, uerba, sensus, formam, tanta proprietate, copia, luce, depinxerit, ut si quid minus hucusque dictum est, aut dicitur, hinc liceat perfectam impietatis imaginem petere. Est ergo hic psalmus, eicos, typos, forma, id est, impij & impietatis, id est, cuius hominis, qui sibi & hominibus, uel sancto Petro praetator, deo abominatus, esse. Id quod mouit beatus Aug. & qui eum secuti sunt, ut de Antichristo intelligerent. Verum quia sine titulo psalmus est, generalissimam sententiam amplectimur, & communem (ut dixi) id est, impietatis uideamus; Non quod negemus illorum expositionem, immo dum generaliter sapimus, Antichristum includimus. Quin nihil fuerit absurdum, si hunc psalmum ordine suo praecedenti sic sociemus, ut illic de impijs conuersis cecinisse, de conuertendis orasse intelligamus; Hic de impijs adhuc reliquis & in potestate praesentibus super infirmam Almutiam psallere, de quibus, uel non speret, uel incertus sit conuertendi sint, nec ne.

Ac uide zeli eius magnitudinem, cum ipso deo pene exposculari: Quare distas a longe? Sic enim Hiero. transfert. Atque hic est affectus ille, qui in media adhuc tribulatione positus, nimisque rei indignitate motus, exclamat aduersus impiorum iniquissimam tyrannidem & pro innocetissimorum sanctorum causa, sicut & uulgo dicitur: Quo modo haec deus potest sustinere? Sic Abacuc, 1. eodem exordio suum librum ingreditur, quasi indignans super dei patientiam, & uis quo clamabo, & non exaudies? uociferabor ad te uim patiens, & non saluabis? Quare ostendisti mihi iniquitatem & laborem, uidere predam, & iniusticiam contra me? Quare respicias contemptores & taces conculcantes in pio iustiore se? Et facies hominis, quasi pisces maris & quasi reptilia non habentia ducem. Et factum est iudicium & contradictio potentior, propter hoc lacerata est lex, & non peruenit usque in finem iudicium, quia impius praetor let aduersus iustum, propterea egreditur iudicium peruersum. Quid nos miramur, si indigna patimur, quando hi uiri pleni spiritu, hoc tanto affectu sese passos pronunciant, & legem dei laceratam clamant, in quo manifeste impietatis, aduersus pietatem indicant bellum, ubi maxime uir zelus? Quis non Abacuch istum hoc loco impatientiae obnoxium iudicaret? Sed & infra eodem, sic dicit: Mundi sunt oculi tui, ne uideas malum, & ad iniquitatem respicere non poteris. Quare non respicias super iniqua agentes, & taces deuorante in pio iustiore se? Et facies hominis, quasi pisces maris, & quasi reptile non habens ducem. Eodem affectu Isaias, xliij. Vbi est zelus tuus, & fortitudo tua? Multitudo uiscerum tuorum, & miseracionum tuarum: super me continuerunt se, &c. Idem Job, xxj. prolixius.

Ita & hic dicit: Quare stas domine a longe? hoc est, sinis nos opprimi, & deuorari, nec audis, nec saluas nos: Confortas manum, & consilium impiorum adiuuas. Denique uidetur sibi contradicere, qui psalmo praecedente, dixerat: Adiutor in oportunitatibus, in tribulatione: Hic despicias in oportunitatibus in tribulatione, Et uidetur deum tentare, dum ipse definit tempus & oportunitatem

nitatem auxilij, non plene expectans manum dei. Verum, alio affectu aliud, & aliud dicitur. Oportet enim formari personam afflicti & affligentis perfecte. Afflictus autē, & si fortiter patitur, tamen insensibilis non est, & sensum habet, qui p̄ natura sua, immo infirmitate inuincibili, erum̄ pit & gemit, clamat, indignatur. Sic Christus Matth. xxvj. Spiritus quidem promptus est, caro autem infirma. Et ipse orauit, ut calix ab eo transiret, naturali, scilicet infirmitate laborās, quam tamen statim corrigens, ac uincens, dicit: Verum non mea, sed tua uoluntas fiat. Talis est & conditio & pugnatorum cum impijs, ubi, & si perferāt, tamen cum dolore & labore, nāc spiritus promptus audet, ut clamet & gemat, rursus infirma caro gemit. In qua lucta, non nihil doctur infirmitati carnis, ut clamat & gemat, ubi potius latandum sibi foret. Hęc omnia in nostram consolationem, ut sciamus sanctos dei fuisse homines similes nobis, & ea quę de ferenda cruce & morte dicuntur, intelligamus fortiter laborante charitate uincenda, non autem etiam promptitudine carnis, & humani sensus, posse, aut debere ferri.

Ita uox carnis & inferioris & exterioris hominis in sanctis est iste uersus, immo totus psalmus, qui clamat, dū interim spiritus fortiter sustinet & deum expectat in oportunitatibus.

Iustus affligitur, & tamen insensibilis non est

Dum superbit impius incenditur pauper, comprehenduntur in consilijs quibus cogitant.

Hieronymus: In superbia impij, ardet pauper, capiantur in sceleribus suis, quę cogitauerunt. Non est autem hęc superbia ea, qua quisq; apud se inflatus sui & sua opinione turget, sed externa pompa, qua alterum subijcit & opprimat coram hominibus superior illo factus, ut Exodi. xv. Cantemus domino, gloriose enī honorificatus est: pro eo quod est, superbiens superbiuit, seu prę ualendo pręualuit, scilicet, super Aegyptios. Firmitaq; dum dominus recedit, & stat a longe & despicit in oportunitatibus, in tribulatione, ut interim impius eleuetur super pium, eiusq; per uim dominetur, hoc est, super eum superbiat, & triumphet. Quare nos hoc uerbi intelligamus pro pompa, iactantia, triumpho, quibus uidemus uictorem super uictum coram hominibus fidere & audere, & uelut de uicto actum sit, securum esse: ubi tum uictoris factio, id sibi negotij habet, uicti quicquid reliquum est, usq; ad internitionem perdere, hoc est quod ardere, seu incendi pauperem dicit. Hebręam autem dictionem, Reu-chlin scribit, non tantum ardere, seu incendere, sed & persequi, significare. Et hic dicendum: Persecutionem patitur pauper. Verum non abhorret significatio incendi, seu ardoris ab hoc loco, immo maioris emphasis est, q̄ Propheta uelit intelligi, pauperes, triumphante impio, penitus in puluerem & nihilum redigi, ac si domus igne consumpta, in cineremq; redacta, nihil relinquat uestigij sui. In quo impiorum studium & uota pulchre ostendit, quibus non est satis, super pios superbe confortari, sed impetum suum eo uertunt, ut omnia eorum & quicquid ad eos pertinet, funditus perdant, plus conātes q̄ possint. Sicut de eis dicit Isaias, xvj. Audiuius superbiam Moab, superbus est ualde: Superbia eius & arrogantia eius & pręsumptio eius, plusq; fortitudo eius. In quo loco ponitur hoc nomen, quod hic superbiam significat. Et eiusdem. x. de rege Assur, Ipse autem non sic arbitrabitur & cor eius nō sic aestimabit, sed

Colonienses exemplo sunt Theologi in Martimum uictores.